

	bouw bij faillissement onderaannemer) • verbodsbepaling biedt de schuldenaar bescherming tegen pottenkijkers (igv procedure) • bepleit meer rekening houden met belang schuldenaren • omzeilen is mogelijk doordat schuldenaar kan bedingen dat leverancier geen financiering tegen verpanding mag aantrekken of door keuze voor recht dat verbod wel toestaat • suggestie: beperken tot geldvorderingen uit hoofde van “handelstransacties” • “financieringsdoeleinden” is vaag • duidelijker is criterium dat debiteurenrisico bij oorspronkelijke schuldeiser blijft rusten (beperking tot non-recourse factoring maar geen onnodige uitbreiding) • curator zou moeten kunnen overdragen • tekstsuggesties voor 7 wetsartikelen (waaronder art 3:83 lid 2 BW) • onmiddellijke werking is onwenselijk	
9. Clifford Chance/de Visser (20 augustus 2018)	• eens met doel voorontwerp om verpandbaarheid van vorderingen te bevorderen • bezwaar tegen finaliteitscriterium “voor financieringsdoeleinden” (belangrijkste bezwaar) • eens met uitzondering voor betaal- of spaarrekening, maar voorstel tot uitbreiding voor derivaten en termijncontracten • zowel schuldenaar als schuldeiser moeten handelen in uitoefening beroep of bedrijf • geen goede reden voor schriftelijke mededeling voor cessie of verpanding in weerwil van een (nietig); een vormvereiste voor mededeling van alle cessie/verpandingen • onmiddellijke werking ongewenst omdat partijen niet kunnen anticiperen (bijv door verruimen verrekeningsmogelijkheden)	
10. Insolad/Broeders (20 augustus 2018)	• in beginsel steun voor het voorstel • titel wetsvoorstel moet ook betrekking hebben op goederenrechtelijke aspecten • art 3:98 BW is niet de juiste plaats • finaliteitscriterium (voor financieringsdoeleinden) is problematisch (onvoldoende scherp) en leid tot plicht voor debiteur om te onderzoeken wat het doel van overdracht/verpanding is geweest • extra kredietruimte is niet onderbouwd (verwijst naar artikel Bloemink) en afweging tegen voor en nadelen extra zekerheden zijn niet afgewogen • wijst op level playing field en op onderzoek World bank waaruit blijkt dat recovery rate in NL al (erg) hoog is • wijst op lege boedelproblematiek, maar ziet dit niet als reden om tegen het voorstel te zijn	

	• wijst op Ketenaansprakelijkheid en belang betaling op G-rekening • stelt dat wet positie pandhouder verbetert ten koste van fiscus/UWV • uitzondering zou ook moeten gelden voor andere financieringsvormen, zoals bevoorschotting door zorgverzekeraar (zou bereidheid zorgverzekeraars tot financiering verminderen) • risico voor schuldenaar dat hij onverschuldigd betaalt	
11. Ceres Legal/Liesker (21 augustus 2018)	• steunt voorstel in algemene zin • bijdrage aan financierbaarheid bedrijfsleven • voorstel om in art 94 en 239 (schriftelijkheidsvereiste) toe te voegen dat art 6:227a BW van overeenkomstige toepassing is ivm mogelijkheid mededeling te doen langs elektronische weg • voorstel verduidelijking overgangsrecht • voorkom ontwijkingsroutes van het overgangsrecht door (i) vooruitfactureren en (ii) contractueel het ontstaansmoment van een vordering te bepalen • is tegen “Duitse oplossing” door introductie van de mogelijkheid van bevrijdende betaling aan de oorspronkelijke schuldeiser na mededeling. Dit heeft waardedrukkend effect ivm feit dat curator de opbrengst dan ontvangt en de algemene faillissementskosten dan over de opbrengst worden omgeslagen	
12. ONL/Altena (21 augustus 2018)	• positief dat het onmogelijk wordt de overdraagbaarheid van vorderingen te beperken • positief dat wetgever problemen bij cessie en verpandingverboden erkent en wil aanpakken • wijst op onwenselijkheid van boetebedingen; stelt voor dit in de toelichting te benadrukken • financieringsdoeleinden en uitoefening beroep of bedrijf kunnen tot onduidelijkheid leiden	
13. Allen&Overy/De Seriere, Kuitenbrouwer en Kerstjens e.a. (21 augustus 2018)	• afweging opheffing verpandingverboden met belang partijautonomie • term “financieringsdoeleinden” creëert rechtsonzekerheid • terecht om ook verbintenisrechtelijke werking aan te pakken • onzekerheid voor debiteuren aan wie zij bevrijdend kunnen betalen • legitieme overdrachts- en verpandingsbeperking worden geraakt (o.a. non disposal en negative pledge bepalingen en vorderingen uhv derivatencontracten), ook als het “beding” met een derde is aangegaan; A&O vindt dit gevolg onacceptabel • geen aandacht voor verrekeningsmogelijkheden en geheimhoudingsbedingen (geheimhouding kan ook overdraagbaarheid beperken) • risico schuldenaar op dubbele betaling neemt toe	

	• oplossing: schuldenaar kan bevrijdend blijven betalen aan oorspronkelijke schuldeiser (maar: dan moet kredietrisico van de financier op de oorspronkelijke schuldeiser wel worden gemitigeerd, door o.a. door wettelijk pandrecht op geïnde gelden) • G-rekeningen worden geraakt en kunnen daardoor hun functie niet meer vervullen • joint ventureovereenkomsten en overeenkomsten mbt personenvennootschappen worden geraakt • lijst met uitzondering moet worden verruimd (zie par 6) • oplossing: voorstel beperken tot onverpandbaarheidsbedingen en verpandingverboden, maar dan weer geen ruimte voor financiering dmv true sale-structuren • banken, financiële ondernemingen en DNB zouden moeten worden uitgesloten • idem voor centrale tegenpartijen • maar vorderingen van leveranciers van goederen en diensten aan financiële partijen moeten overdraagbaar blijven • rechtsvergelijking met o.a. Duitsland • alternatief: voorstel gehaal beperken tot vorderingen van het MKB (zie definitie van EC) op de schuldenaar	
14. AKD/De Roy van Zuidewijn (21 augustus 2018)	• handelsverkeer is met voorstel gebaat • inbreuk op contractsvrijheid alleen gerechtvaardigd als er onderzoek wordt gedaan naar vermoeden dat bevoorschottingpercentage wordt verlaagd bij toenemend gebruik onoverdraagbaarheidsbedingen • belang schuldenaar bij voorkomen dubbele betaling en (contractueel verruimde) verrekeningsmogelijkheden • gevolgen voor schuldenaar: administratieve lasten nemen toe en toenemend risico fraude • alternatief (ter bescherming schuldenaar): schuldenaar en schuldeiser kunnen afspreken dat schuldenaar altijd bevrijdend kan betalen op bepaald bankrekeningnummer bij financier (bank) of ten name van financier (factormij) • in toelichting opnemen dat contractueel verruimde verrekeningsmogelijkheden ook werken jegens financier • bezwaar tegen finaliteitscriterium “voor financieringsdoeleinden” • schriftelijkheidsvereiste voor mededeling is dogmatisch ongelukkig • onoverdraagbaarheidsbeding is volgens voorstel geldig tot moment van overdracht of verpanding in het kader van een financiering; dit schept onduidelijkheid • voorstel voor alternatieve formuleringen	
15. Florent/Moeliker (21	• huidig voorstel is te grote inbreuk op contractsvrijheid	

augustus 2018)	• voorstel heroverwegen op aantal punten • alleen voor vorderingen uit handelsrelatie en tussen ondernemingen (naar Duits voorbeeld) • in toelichting verduidelijken of vorderingen van ZZP-ers en eenmanszaken/kleine MKB-ers onder bereik vallen • obligatore werking van verpandingsverboden in stand laten • rechtsgevolg reguleren ipv nietigheid van beding • bevrijdende betaling aan oorspronkelijke schuldeiser • derdenwerking in de wet regelen • uitzonderingspositie voor banken schrappen (is overbodig) • schriftelijkheidsvereiste voor mededeling heroverwegen	
16. VNO/NCW/Wolthuis (22 augustus 2018)	• noemt belang financierbaarheid MKB en verwachte kredietverruiming • noemt level playing field • wijst op positie debiteuren • eens met centraal mailadres, maar wijst wel op extra administratieve lasten en verzoekt die te beperken	
17. Nederlandse Orde van Advocaten/Van Dam (22 augustus 2018)	• voorgestelde regeling in bezwaarlijk voor schuldenaren (veelal MKB) • risico schuldenaren op dubbele betaling • schuldenaar moet bevoegd blijven te betalen aan oorspronkelijke schuldeiser • dekking van kosten van faillissement valt weg ten gunste van financier (lege boedelproblematiek)	
18. Simmons&Simmons/Bos (22 augustus 2018)	• staat achter verruimen kredietpotentieel voor MKB • herkent beeld dat in bepaalde sectoren cessie verboden alom aanwezig zijn • transactiekosten kunnen omlaag door minder onderzoek door financier • wijst op bepalingen in kredietovereenkomst op grond waarvan financier voor overdracht toestemming van schuldenaar nodig heeft (controle van identiteit mede met het oog op toezicht); ongeldigheid van deze bepalingen lijkt ongewenst neveneffect • wijst op risico dubbele betaling door debiteur en verlies aan verrekeningsmogelijkheden (bijv bij clearinghouses of aanbieder derivatencontracten) • verwijzing in memorie van toelichting naar “reguliere” handelsverkeer leidt tot onduidelijkheid; voorstel tot aanpassing MvT • finaliteitscriterium “voor financieringsdoeleinden” leidt tot onduidelijkheid • “negative pledge” bepalingen en “no disposal” clauses moeten niet door voorstel geraakt worden • boetebepalingen (als sanctie op overdracht of verpanding) zouden ook nietig moeten	

	zijn	
19. Nauta Dutilh/Struycken en Keukens (22 augustus 2018)	• voorontwerp verdient positieve reactie in internationale context en regels omtrent kapitaalbeslag (CRR) • cessie- en verpandingverboden vergroten transactiekosten en hebben waardedrukkend effect • opheffing cessie- en verpandingsbeperkingen is positief financiering ondernemingen en voor aantrekkelijkheid van Nederland voor buitenlandse partijen • reikwijdte van nietigheids sanctie is onduidelijk • voorstel voor alternatieve formulering: “De overdraagbaarheid van vorderingsrechten kan ook door een beding tussen schuldeiser en schuldenaar worden uitgesloten. Een beding dat de overdraagbaarheid van vorderingen uitsluit of beperkt, kan niet ertoe leiden dat een vordering niet kan of mag worden overgedragen voor financieringsdoeleinden, indien het een geldvordering op naam betreft die voortkomt uit de uitoefening van een beroep of bedrijf.” • finaliteitscriterium “voor financieringsdoeleinden” is werkbaar, maar rechter is gebaat met meer voorbeelden in de MvT • schakelbepaling van 3:98 BW werkt wel • toevoegen dat cessie en verpandingverboden strekken ter bescherming schuldenaar; die bied mogelijkheid de sanctie van nietigheid te relativeren • motivering van nietigheidssanctie in toelichting kan beter	

4 sept 2018

10.2.e

Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

10.2.e
10.2.e

Datum
15 maart 2019

memo

Wet opheffing verpandingsverboden

Hieronder behandel ik de belangrijkste knelpunten die in de consultatie naar voren zijn gekomen naar aanleiding van concept-wetsvoorstel. In de consultatiestukken is daarnaast ook veel ondersteuning te vinden voor het wetsvoorstel.

Wenselijkheid; algemeen*Betere afweging voor- en nadelen + nader onderzoek*

In verschillende reacties wordt opgemerkt dat de voor- en nadelen van de wijziging onvoldoende zijn afgewogen en dat nader onderzoek naar de effecten van het concept-wetsvoorstel wenselijk is. De verwachting dat het concept-wetsvoorstel zal leiden tot 1 miljard extra kredietruimte voor het mkb zou onvoldoende zijn onderbouwd.

(Van den Herik & Verhulst, Houthoff, Allen & Overy, AKD, Florent, Insolad, Wibier, NOVA)

Reactie:

11.1

Lege boedelproblematiek/positie Belastingdienst en UWV

In sommige reacties wordt opgemerkt dat dit wetsvoorstel verder bijdraagt aan de lege boedelproblematiek. Onoverdraagbare en onverpandbare handelsvorderingen vielen voorheen in de boedel, na invoering zal dit niet langer het geval zijn. Hierdoor zullen vaker dan voorheen de kosten van de faillissementsafwikkeling niet voldaan kunnen worden. Bovendien verslechtert de positie van de Belastingdienst en het UWV en van de concurrente schuldeisers ten gunste van die van de banken.

(Insolad, NOVA, Van den Herik & Verhulst, Florent)

Reactie:

11.1

11.1

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

Datum
15 maart 2019

Positie schuldenaar

Algemeen

In veel reacties wordt opgemerkt dat er voldoende oog moet zijn voor de belangen van de schuldenaar. Het voorstel leidt tot meer administratiekosten voor de schuldenaar, het risico op betaling aan de verkeerde persoon neemt toe en de schuldenaar wordt beperkt in zijn mogelijkheden tot verrekening met vorderingen die hij heeft op de oorspronkelijke schuldeiser.
(Wibier, Houthoff, Insolad, AKD, VNO/NCW)

Reactie:

11.1

Schriftelijke mededeling: afschaffen of over de hele linie invoeren.

In het concept-wetsvoorstel wordt aan de belangen van de schuldenaar tegemoet gekomen door een schriftelijkheidsvereiste in te voeren voor de mededeling van de cessie of verpanding. Niet door iedereen wordt dit als een voldoende oplossing voor het probleem gezien. Voorts wordt in een aantal reacties aangegeven dat, doordat het vormvereiste enkel voor vorderingen wordt ingevoerd in de zin van artikel 3:83 lid 2 BW, een onwenselijke tweedeling ontstaat in de vormvereisten die gelden voor cessie of verpanding. In één reactie wordt aangegeven dat met toestemming van de schuldenaar van het vormvereiste zou moeten kunnen worden afgeweken.

(AKD, Florent, Clifford Chance; geen schriftelijkheidsvereiste: Loyens Loeff).

Reactie:

11.1

11.1

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Datum
15 maart 2019

Schuldenaar moet bevrijdend kunnen blijven betalen aan de oorspronkelijke schuldeiser

In verschillende reacties wordt geopperd dat, naar Duits voorbeeld, de schuldenaar ondanks de cessie of verpanding steeds bevrijdend moet kunnen blijven betalen aan de oorspronkelijke schuldeiser. Deze zou het ontvangene dan moeten doorbetalen aan de cessionaris/pandhouder.

(Allen & Overy, Florent, NOvA)

Reactie:

11.1

Uitbreiding/ verduidelijking verrekeningsmogelijkheden

In enkele reacties wordt voorgesteld om de voorwaarden waaronder artikel 6:130 BW verrekening na overgang van een vordering mogelijk maakt, te versoepelen. In een andere reactie wordt voorgesteld om in de toelichting te verduidelijken dat artikel 6:130 BW van regelend recht is en dat contractueel verruimde verrekeningsmogelijkheden ook tegen de cessionaris/pandhouder kunnen worden ingeroepen.

(Verruiming 6:130: Allen & Overy, Houthoff; verduidelijking: AKD)

Reactie:

11.1

Afbakening

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

'voor financieringsdoeleinden' schrappen

In verschillende reacties is bezwaar geuit tegen de beperking tot overdracht 'voor financieringsdoeleinden', omdat dit criterium tot veel onduidelijkheid aanleiding zou geven.

Datum
15 maart 2019

Reactie:

11.1

Verduidelijking/uitbreiding criterium geldvordering 'die voortkomt uit de uitoefening van een beroep of bedrijf'

Volgens sommige reacties blijkt onvoldoende uit de tekst van het wetsvoorstel dat vorderingen op particulieren hierdoor niet worden geraakt. Duidelijker zou moeten worden gemaakt dat alleen vorderingen die voortvloeien uit handelstransacties tussen professionele partijen onder het voorstel vallen. In één reactie wordt gesuggereerd aansluiting te zoeken bij het begrip 'handelsovereenkomst' van artikel 6:119a BW.

In andere reacties wordt juist gesuggereerd om de reikwijdte van het wetsvoorstel te vergroten, door ook vorderingen van professionele partijen op particulieren eronder te laten vallen.

(Verduidelijking: Houthoff, Clifford Chance, Florent. Uitbreiding: Loyens Loeff, Kredietbeveiliging).

Reactie:

11.1

Uitzonderingen

Verduidelijking uitzondering 'vordering uit hoofde van een betaal- of spaarrekening'

In één reactie wordt opgemerkt dat ter verduidelijking van de begrippen 'betaalrekening' en 'spaarrekening' een definitie moet worden opgenomen in de wet. Onduidelijk zou bijvoorbeeld zijn of vereist is dat de rekening wordt aangehouden bij een 'bank' in de zin van art. 1:1 Wft of dat dit begrip ook rekening-couranttegoeden bij een andere onderneming omvat.

(Loyens Loeff)

Reactie:

11.1

Schrapping uitzondering 'vordering uit hoofde van een betaal- of spaarrekening'.
De uitzonderingen voor vorderingen uit hoofde van een betaal- of spaarrekening zou moeten worden geschrapt, nu niet valt in te zien dat het voor een bank eenvoudiger of lastiger is dan voor andere partijen om vast te stellen jegens wie zij zijn gehouden tot betaling.
(Kredietbeveiliging, Florent)

Reactie:

11.1

Uitbreiding tot andere vorderingen

Verschillende suggesties zijn gedaan om ook een uitzondering te maken voor andere vorderingen. Het gaat dan bijvoorbeeld om vorderingen uit een kredietovereenkomst, vorderingen uit derivaten-contracten, vorderingen op een centrale tegenpartij, vorderingen van zorginstellingen op zorgverzekeraars 11.

vorderingen uit een joint venture of een personenvennootschap.

(Allen & Overy, Insolad, Simmons & Simmons, Clifford Chance)

Reactie:

11.1

G-rekening

In verschillende reacties wordt gewezen op de problemen die als gevolg van het concept-wetsvoorstel ontstaan ten aanzien van de G-rekening. Nadat mededeling is gedaan van een cessie of verpanding, kan een hoofdaannemer alleen bevrijdend betalen aan de cessionaris of de pandhouder, en dus niet langer op de G-rekening van de onderaannemer.

Reactie:

11.1

11.1

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Datum
15 maart 2019

Gevolgen

Nietigheidssanctie is overbodig

In een aantal reacties wordt opgemerkt dat de nietigheidssanctie overbodig is. Gevolg van het feit dat de overdraagbaarheid/verpandbaarheid niet door middel van een beding kan worden uitgesloten, is dat een vorderingsrecht op grond van artikel 3:83 lid 1 BW steeds overdraagbaar/verpandbaar is. Een afwijkend beding heeft dus geen effect.

(Loyens Loeff, Florent, Nauta Dutilh, AKD)

Reactie:

11.1

Duidelijker maken dat bedingen met verbintenisrechtelijke werking ook onder wetsvoorstel vallen

In een aantal reacties wordt aangegeven dat verduidelijkt moet worden dat door het wetsvoorstel ook bedingen met verbintenisrechtelijke werking worden geraakt. Volgens sommige reacties zouden deze verbintenisrechtelijke aspecten beter in boek 6 geregeld kunnen worden.

(Loyens Loeff, Insolad, NVB, Florent, A&O)

Reactie:

11.1

Ook boetebedingen en andere beperkende verbintenisrechtelijke afspraken zouden nietig moeten worden gemaakt

Volgens sommige reacties zou in de wettekst ook opgenomen moeten worden dat boetebedingen nietig zijn of zou dit in de toelichting verduidelijkt moeten worden. Gewezen wordt voorts op andere verbintenisrechtelijke bepalingen die overdracht of verpanding belemmeren, zoals geheimhoudingsbedingen.

(Loyens Loeff, NVB, FAAN, ONL, Simmons & Simmons; geheimhoudingsbeding: Allen & Overy)

Reactie:

11.1

No-disposal en negative pledge bepalingen zouden wel toelaatbaar moeten blijven/juist verboden moeten worden

In enkele reacties wordt aangegeven dat no-disposal en negative pledgebeaplingen die een onderneming met een financier afsprekt, niet door het voorstel geraakt moeten worden. In één reactie wordt daarentegen juist aangegeven dat dergelijke clausules ook onder de reikwijdte van het voorstel moeten vallen, omdat cofinanciering hierdoor vergemakkelijkt wordt. Dit sluit aan bij de doelstelling van het wetsvoorstel om de beschikbare kredietruimte voor ondernemingen te vergroten.

(wel toestaan: Allen & Overy, Simmons & Simmons, niet toestaan: Kredietbeveiliging).

Reactie:

11.1

Wetstechnisch

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

Datum
15 maart 2019

De schakelbepaling van artikel 3:98 BW werkt in dit geval niet

In verschillende reacties wordt, naar aanleiding van het artikel van Beekhoven van den Boezem en Van Hengel, opgemerkt dat het concept-wetsvoorstel er ten onrechte van uit gaat dat via de schakelbepaling van artikel 3:98 BW ook verpandingsverboden en onverpandbaarheidsbedingen nietig zouden zijn. Dit zou een misvatting zijn. De basis voor een onverpandbaarheidsbeding zou niet liggen in artikel 3:83 lid 2 BW, maar in de partijautonomie. Voor verpandingsverboden en onverpandbaarheidsbedingen zou daarom een aparte regeling in titel 9 (Rechten van pand en hypotheek) moeten worden opgenomen.

(NVB, FAAN, Insolad, NVB. Anders: Nauta Dutilh)

Reactie:

11.1

Overgangsrecht

De overgangsregeling is overbodig

Dit punt hangt samen met het betoog dat bedingen met goederenrechtelijke werking niet nietig behoeven te worden verklaard, zij hebben simpelweg geen effect als gevolg van de wetswijziging. Deze zienswijze brengt namelijk mee dat artikel 79 Overgangswet niet van toepassing is. In plaats daarvan geldt op grond van artikel 68a Overgangswet dat de nieuwe wet onmiddellijke werking zal hebben.

Voor ten tijde van de wet al bestaande vorderingen betekent dit dat deze vanaf de inwerkingtreding van de wet overdraagbaar en verpandbaar zullen zijn. Artikel 69 Overgangswet verhindert daarbij dat bestaande vorderingen die al vóór de inwerkingtreding in strijd met het beding zijn overdragen of verpand, alsnog van rechtswege overgaan op de cessionaris of worden bezwaard met een pandrecht. Met betrekking tot vorderingen die na de inwerkingtreding van de wet ontstaan, maar al vóór de inwerkingtreding rechtsgeldig bij voorbaat zijn geleverd of verpand, geldt dat deze levering of verpanding effect zal sorteren zodra de vordering ontstaat. De levering of verpanding bij voorbaat verkrijgt haar werking op het moment dat de vordering door de cedent/pandgever wordt verkregen en deze op dat moment beschikkingsbevoegd is. Vanwege de onmiddellijke werking van de nieuwe wet is de vordering op het moment van haar ontstaan ook overdraagbaar en verpandbaar.

(Loyens Loeff)

Reactie:

11.1

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Datum

15 maart 2019

Artikel 85a lid 2 Overgangswet pakt verkeerd uit waar het het nieuw in te voeren schriftelijkheidsvereiste betreft.

In één reactie wordt aangegeven dat artikel 85a lid 2 Overgangswet ook gevolgen kan hebben voor het in artikel 3:94 en 3:239 BW in te voeren schriftelijkheidsvereiste.

(Loyens Loeff)

Reactie:

11.1

Er is onvoldoende reden voor terugwerkende kracht

In sommige reacties wordt opgemerkt dat onvoldoende rechtvaardiging bestaat om, in afwijking van artikel 79 Overgangswet, terugwerkende kracht aan het wetsvoorstel te verlenen. Partijen zouden hierdoor geen mogelijkheid hebben om te anticiperen op de nieuwe regels door bijvoorbeeld in hun overeenkomsten verruimde verrekeningsmogelijkheden op te nemen. Een oplossing zou bijvoorbeeld zijn om de slechts van toepassing te verklaren op vorderingen die na 24 maanden na inwerkingtreding ontstaan.

(Van den Herik & Verhulst, Houthoff, Clifford Chance)

Reactie:

11.1

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Datum

15 maart 2019

Wet Opheffing Verpandingverboden: systematiek

systeem	inhoud	gevolg	wettelijke grondslag	opmerkingen
hoofdregel	vorderingen zijn overdraagbaar	vordering overdraagbaar	art 3:83 lid 1 BW	
uitzondering op hoofdregel	vorderingen kunnen onoverdraagbaar zijn op grond van: - wet - partijbeding (tussen schuldeiser en schuldenaar), waarbij vordering onoverdraagbaar wordt gemaakt	vordering is onoverdraagbaar of wordt onoverdraagbaar door beding	art 3:83 lid3 BW	het finaliteitscriterium ("voor financieringsdoeleinden") is door verschillende partijen bij de consultatie bekritiseerd en de staat ter discussie
uitzondering op mogelijkheid vordering dmv partijbeding onoverdraagbaar/onverpandbaar te maken	geldvordering op naam die voortkomt de uitoefening van beroep of bedrijf en wordt overgedragen voor financieringsdoeleinden	vordering overdraagbaar	art 3:83 lid 2 Voorontwerp 2018	
uitzonderingen op deze uitzondering	1. vordering uit hoofde van betaal- of spaarrekening	vordering kan door partijbeding onoverdraagbaar worden gemaakt	art 3:83 lid 2 Voorontwerp 2018	
	2. vordering op DNB uit hoofde van een dienst of product (onder meer uit hoofde van target 2 rekeningen)	vordering kan door partijbeding onoverdraagbaar worden gemaakt	(te bespreken)	rationale: o.a. belang ongestoord betalingsverkeer; zie mail DNB
	3. vordering op een centrale tegenpartij	vordering kan door partijbeding onoverdraagbaar worden gemaakt	(te bespreken)	rationale: juiste administratie en portabiliteit; zie mail DNB

	4. vordering op een afwikkelonderneming	vordering kan door partijbeding onoverdraagbaar worden gemaakt	(te bespreken)	rationale: belang betalingsverkeer; zie mail DNB
	5. vordering uit hoofde van G-gedeelte van aannemingsovereenkomst	vordering kan door partijbeding onoverdraagbaar worden gemaakt	(te bespreken)	rationale: bescherming hoofdaannemer tegen ketenaansprakelijkheid; alternatief: bevrijdende betaling op G-rekening blijft, ondanks mededeling verpanding, altijd mogelijk
	6. vordering uit hoofde van kredietovereenkomsten (in het bijzonder syndicaatsfinancieringen)	- vordering kan door partijbeding onoverdraagbaar worden gemaakt; - overdracht afhankelijk maken van toestemming debiteur (o.a. huidige LMA praktijk) blijft mogelijk.	(te bespreken)	rationale: bescherming kredietnemer bij (syndicaats-) financieringen, zodat deze zelf zijn kredietverstrekende bank of groep van syndicaatsbanken kan blijven bepalen. Betreft handhaven van gebruikelijke praktijk, o.a. in leningen die door LMA (Loan Market Association) documentatie worden beheerst. Ook landen als Duitsland en Engeland hanteren voor vorderingen uit hoofde van kredietovereenkomsten een uitzondering. Het voorkomt ook dat banken kredieten aan ongewenste crediteuren moeten uitbetalen.
	7. vorderingen te bepalen bij AmvB	- vordering kan door partijbeding onoverdraagbaar worden gemaakt;	(te bespreken)	rationale: flexibiliteit en het snel kunnen inspelen op ontwikkelingen indien dat nodig zou zijn

opmerkingen:

1. Een “negative pledge”-bepaling is (kort gezegd) een bepaling tussen een bank en een klant, op grond waarvan het de klant niet is toegestaan om zijn activa (waaronder vorderingen op derden) te verpanden aan andere partijen. Het is dus een beding tussen de klant en een derde (de bank) op grond waarvan (onder meer) een vordering van de klant op de schuldenaar van de vordering niet mag worden over gedragen aan een ander. Artikel 3:83 lid 2 BW spreekt van een beding tussen de schuldeiser en de schuldenaar (van de vordering). Een negative pledge bepaling valt derhalve niet onder de omschrijving van een “beding tussen schuldenaar en schuldeiser” in de zin van 3:98 BW.
2. Een “pari passu” bepaling is (kort gezegd) een bepaling die inhoudt dat als een klant zekerheden geeft aan een derde, de financier van de klant tenminste een gelijkwaardige zekerheidspositie krijgt. Ook een dergelijke bepaling is geen beding in de zin van artikel 3:83 lid 2 BW.

10/17 april 2019

Stakeholdergroep verpandingsverbod

Non-paper: wetsvoorstel opheffing verpandingsverbod; reactie consultatie

Op de consultatie van het voorontwerp afschaffing verpandingsverboden is uitvoerig gereageerd.¹ Een samenvattend exposé, beschikbaar gesteld door 10. (waarvoor dank), is u al eerder toegegaan. 2.e

De reacties lopen uiteen van zeer gedetailleerd tot meer fundamenteel. Op dit laatste richt zich dit non-paper, dat t.b.v. ons overleg op 22 mei as. is opgesteld. Hierna volgen themagewijs (en beknopt) de o.i. belangrijkste wijzigingen, waartoe de consultatie aanleiding geeft. Graag bespreken we die met u. Ter adstructie is een gewijzigd wetsontwerp bijgevoegd.

a. Afbakening van het wetsvoorstel

- 'voor financieringsdoeleinden' is geschrapt vanwege de onduidelijkheid waartoe dit criterium aanleiding kan geven.
- In de Toelichting wordt verduidelijkt dat een vordering van een professionele partij op een particulier onder de reikwijdte van het wetsvoorstel valt indien deze voortkomt uit de uitoefening van een beroep of bedrijf.
- Met het oog op o.a. het belang van het betalingsverkeer zijn extra uitzonderingen opgenomen voor geldvorderingen op de DNB, een centrale tegenpartij, een afwikkelende instantie of een verrekeningsinstituut, en zgn. *syndicated loans*.
- Uiteraard moet de hoofdaannemer zich kunnen blijven indekken tegen ketenaansprakelijkheid. Dit kan door middel van een beroep op opschorting en/of verrekening. In geval van mededeling van de cessie/verpanding zal de hoofdaannemer zich ten aanzien van het G-gedeelte van de vordering uit de aannemingsovereenkomst kunnen beroepen op opschorting en/of verrekening. In de Toelichting zal dit worden verduidelijkt.

b. Bescherming schuldenaar

- T.a.v. de schriftelijke mededeling is gesuggereerd om dit vereiste, vanwege de consistentie, óf te laten vervallen óf over de hele linie in te voeren. De huidige opzet blijft gehandhaafd. Zo wordt tegemoet gekomen aan de legitieme wensen in deze context zonder dat er onnodige administratieve lasten worden geïntroduceerd voor iets waarvan de maatschappelijke noodzaak niet is gebleken.
- Ter bescherming van de schuldenaar zou deze volgens sommigen bevrijdend moet kunnen blijven betalen aan de oorspronkelijke schuldeiser. Deze suggestie is eerder besproken en verworpen, o.a. vanwege de grote en onnodige administratieve belasting die dit zou betekenen voor het MKB.

c. Gevolgen

- In de tekst van het voorstel is de reikwijdte van de nietigheidssanctie verduidelijkt. De nieuwe formulering maakt duidelijk dat ook bedingen met

¹ Vgl.: <https://www.internetconsultatie.nl/verpandingsverbod/reacties>.

verbintenisrechtelijke werking hieronder vallen. Uit het feit dat nu gesproken wordt over een beding dat 'ertoe strekt' (etc), volgt dat ook boetebedingen getroffen worden door de nietigheidssanctie, voor zover zij althans bedoeld zijn of tot effect hebben de overdracht of verpanding tegen te gaan.

- Verduidelijkt is dat *negative pledge* en *pari passu-clausules* toelaatbaar blijven.² Nietig is enkel een beding 'tussen schuldeiser en schuldenaar'.

d. Wetstechnisch

- De schakelbepaling zou volgens sommigen niet werken, nu de basis voor een onverpandbaarheidsbeding niet zou liggen in de schakelbepaling, maar in de partijautonomie. Het voorstel is niet aangepast. Dit vindt steun in de literatuur.
- Volgens sommigen is de nietigheidssanctie overbodig. Besloten is deze sanctie te handhaven, omdat hierdoor buiten twijfel staat dat alle bedingen die de mogelijkheid tot overdracht/verpanding beperken, ontoelaatbaar zijn.

e. Overgangsrecht

- Artikel 85a lid 2 Overgangswet is geschrapt. Dit lid bleek niet gewenste gevolgen te hebben voor het voorziene schriftelijkheidsvereiste. Voorts bleek dit lid overbodig.
- Volgens sommige reacties hebben partijen door de overgangsregeling onvoldoende mogelijkheden om te anticiperen op de nieuwe regels. Het voorstel is niet aangepast. Vanaf de indiening bij de Tweede kamer weet men immers wat 'er aan komt'.

² Een '*negative pledge*'-bepaling is (kort gezegd) een bepaling tussen een bank en een klant, op grond waarvan het de klant niet is toegestaan om zijn activa (waaronder vorderingen op derden) te verpanden aan andere partijen. Een '*pari passu*' bepaling is (kort gezegd) een bepaling die inhoudt dat als een klant zekerheden geeft aan een derde, de financier van de klant tenminste een gelijkwaardige zekerheidspositie krijgt.

Doorgevoerde wijzigingen

Expliciete opname van 'verpandbaarheid' in de tekst van 3:83 lid 3.

Door FAAN, Insolad en NVB werd betwijfeld of de schakelbepaling van 3:98 hier wel werkt. Daarom wordt nu afzonderlijk aandacht besteed aan de 'verpandbaarheid' in de tekst van 3:83 lid 3 BW zelf.

Schrappen 'voor financieringsdoeleinden'

Door AKD, Allen & Overy, Clifford Chance, FAAN, Florent, Houthoff, Insolad, Loyens Loeff, ONL voor Ondernemers en Simmons & Simmons is gewezen op de onduidelijkheden waartoe dit criterium aanleiding kan geven.

Extra uitzonderingen opgenomen met oog op o.a. belang van betalingsverkeer

Door Allen & Overy en Simmons & Simmons is op het belang van extra uitzonderingen gewezen, bijvoorbeeld als het een centrale tegenpartij betreft. Allen & Overy wijst ook op de syndicated loans.

Verduidelijking reikwijdte nietigheidssanctie

Door Allen & Overy, Florent, Insolad, Loyens Loeff is aangegeven dat niet voldoende duidelijk was of wet concept-wetsvoorstel zowel zag op goederenrechtelijke als verbintenissenrechtelijke bedingen. Door FAAN, Loyens Loeff, NVB, ONL voor Ondernemers, Simmons & Simmons is er op gewezen dat onduidelijk is of boetebedingen ook onder de reikwijdte van de nietigheidssanctie vallen. Allen & Overy vraagt aandacht voor geheimhoudingsbedingen die tot doel hebben de mogelijkheid tot overdracht of verpanding feitelijk onmogelijk te maken.

Door opname 'tussen schuldeiser en schuldenaar' verduidelijkt dat negative pledge en pari passu-clausules toelaatbaar blijven.

Door Allen & Overy en Simmons & Simmons is erop gewezen dat dergelijke bedingen wel toelaatbaar moeten blijven. Kredietbeveiliging wilde juist dat dergelijke bedingen ook ontoelaatbaar werden.

Schrapping lid 2 van art. 85a Overgangswet

Loyens Loeff heeft erop gewezen dat dit tweede lid ongewenste gevolgen heeft waar het het schriftelijkheidsvereiste betreft.

Toezeggingen tot verduidelijkingen

Gevolgen in faillissement/ "lege boedels"

Door Florent, Insolad, NOvA, Van den Herik & Verhulst is gewezen op de gevolgen die dit wetsvoorstel heeft voor schuldeisers in een faillissement en op de 'lege boedel-problematiek'. Tijdens de expertmeeting hebben we toegezegd hier in de MvT aandacht aan te besteden.

Vruchtgebruik

Tijdens de expertmeeting hebben we toegezegd in de MvT duidelijk te maken dat bedingen die enkel zien op het vruchtgebruik, door dit wetsvoorstel niet worden geraakt en dus toelaatbaar blijven.

Verduidelijking dat onder 'uitoefening van een beroep of bedrijf' ook vorderingen van professionele partij op een particulier vallen

Door Clifford Chance, Florent, Houthoff, Loyens Loeff is gevraagd om verduidelijking van het begrip 'uitoefening van een beroep of bedrijf'. Kredietbeveiliging wilde deze beperking helemaal schrappen.

Tijdens de expertmeeting is voorts toegezegd ook in te gaan op de vraag of vorderingen uit zakelijk aangegane verzekeringen hieronder vallen.

Verduidelijking 'betaal- of spaarrekening'

Loyens Loeff zou graag in de MvT verduidelijkt willen zien wat onder het begrip 'betaal- of spaarrekening' valt. Allen & Overy, Clifford Chance en Simmons & Simmons hebben aandacht gevraagd voor vorderingen uit derivatencontracten.

Syndicated loans

Tijdens de expertmeeting hebben we toegezegd in de MvT duidelijk te maken dat crowdfunding onder de uitzondering voor 'syndicated loans' valt.

G-rekening/ ketenaansprakelijkheid

Door Allen & Overy, Houthoff en Insolad is gewezen op de problematiek. Tijdens de expertmeeting hebben we toegezegd hier in de MvT aandacht aan te besteden.

Toezeggingen tot verduidelijkingen

Gevolgen in faillissement/ "lege boedels"

Door Florent, Insolad, NOvA, Van den Herik & Verhulst is gewezen op de gevolgen die dit wetsvoorstel heeft voor schuldeisers in een faillissement en op de 'lege boedel-problematiek'. Tijdens de expertmeeting hebben we toegezegd hier in de MvT aandacht aan te besteden.

=> 11.1, 10.2.e

Vruchtgebruik

Tijdens de expertmeeting hebben we toegezegd in de MvT duidelijk te maken dat bedingen die enkel zien op het vruchtgebruik, door dit wetsvoorstel niet worden geraakt en dus toelaatbaar blijven.

=> 11.1, 10.2.e

Verduidelijking dat onder 'uitoefening van een beroep of bedrijf' ook vorderingen van professionele partij op een particulier vallen

Door Clifford Chance, Florent, Houthoff, Loyens Loeff is gevraagd om verduidelijking van het begrip 'uitoefening van een beroep of bedrijf'. Kredietbeveiliging wilde deze beperking helemaal schrappen.

Tijdens de expertmeeting is voorts toegezegd ook in te gaan op de vraag of vorderingen uit zakelijk aangegane verzekeringen hieronder vallen.

=> 11.1, 10.2.e

Verduidelijking 'betaal- of spaarrekening'

Loyens Loeff zou graag in de MvT verduidelijkt willen zien wat onder het begrip 'betaal- of spaarrekening' valt. Allen & Overy, Clifford Chance en Simmons & Simmons hebben aandacht gevraagd voor vorderingen uit derivatencontracten.

=> 11.1, 10.2.e

Syndicated loans

Tijdens de expertmeeting hebben we toegezegd in de MvT duidelijk te maken dat crowdfunding onder de uitzondering voor 'syndicated loans' valt.

=> 11.1, 10.2.e .

G-rekening/ ketenaansprakelijkheid

Door Allen & Overy, Houthoff en Insolad is gewezen op de problematiek. Tijdens de expertmeeting hebben we toegezegd hier in de MvT aandacht aan te besteden.

=> 11.1, 10.2.e

Overige punten waarvoor aandacht is gevraagd

Betere afweging voor- en nadelen/ nader onderzoek

Door AKD, Allen & Overy, Florent, Houthoff, Insolad, NOvA, Van den Herik & Verhulst, Wibier is gevraagd om een betere afweging van de voor- en nadelen van het wetsvoorstel en/of om nader onderzoek.

Nietigheidssanctie is overbodig

Volgens Florent en Loyens Loeffs de nietigheidssanctie overbodig. Een afwijkend beding heeft volgens hen simpelweg geen effect.

Bescherming schuldenaar

Door AKD, Allen & Overy, Florent, Houthoff, Insolad, NOvA, VNO/NCW en Wibier is aangegeven dat er voldoende oog moet zijn voor de belangen van de schuldenaar.

Bevrijdende betaling aan de oorspronkelijke schuldeiser

Florent, NOvA vonden het wenselijk indien de schuldenaar, ondanks een overdracht of verpanding, bevrijdend zou kunnen blijven betalen aan de oorspronkelijke schuldeiser. Allen & Overy suggereert dit ook, maar ziet hier tegelijkertijd ook bezwaren in. Ceres Legal is tegen deze mogelijkheid.

Schriftelijkheidsvereiste of integraal invoeren, of niet

AKD, Clifford Chance, Florent vonden het feit dat het schriftelijkheidsvereiste enkel voor bepaalde vorderingen gaat gelden, leiden tot inconsistentie. Loyens Loeff ziet geen noodzaak voor het schriftelijkheidsvereiste.

Overgangsregeling biedt onvoldoende mogelijkheden te anticiperen op de nieuwe regels

Clifford Chance, Houthoff, Van den Herik & Verhulst vonden dat er onvoldoende reden is voor afwijking van art. 79 Overgangswet.

Overige punten waarvoor aandacht is gevraagd

Betere afweging voor- en nadelen/ nader onderzoek

Door AKD, Allen & Overy, Florent, Houthoff, Insolad, NOvA, Van den Herik & Verhulst, Wibier is gevraagd om een betere afweging van de voor- en nadelen van het wetsvoorstel en/of om nader onderzoek.

=> 11.1, 10.2.e

Nietigheidssanctie is overbodig

Volgens Florent en Loyens Loeffs de nietigheidssanctie overbodig. Een afwijkend beding heeft volgens hen simpelweg geen effect.

=> 11.1, 10.2.e

Bescherming schuldenaar

Door AKD, Allen & Overy, Florent, Houthoff, Insolad, NOvA, VNO/NCW en Wibier is aangegeven dat er voldoende oog moet zijn voor de belangen van de schuldenaar.

=> 11.1, 10.2.e

Bevrijdende betaling aan de oorspronkelijke schuldeiser

Florent, NOvA vonden het wenselijk indien de schuldenaar, ondanks een overdracht of verpanding, bevrijdend zou kunnen blijven betalen aan de oorspronkelijke schuldeiser. Allen & Overy suggereert dit ook, maar ziet hier tegelijkertijd ook bezwaren in. Ceres Legal is tegen deze mogelijkheid.

=> 11.1, 10.2.e

Schriftelijkheidsvereiste of integraal invoeren, of niet

AKD, Clifford Chance, Florent vonden het feit dat het schriftelijkheidsvereiste enkel voor bepaalde vorderingen gaat gelden, leiden tot inconsistentie. Loyens Loeff ziet geen noodzaak voor het schriftelijkheidsvereiste.

=> 11.1, 10.2.e

Overgangsregeling biedt onvoldoende mogelijkheden te anticiperen op de nieuwe regels

Clifford Chance, Houthoff, Van den Herik & Verhulst vonden dat er onvoldoende reden is voor afwijking van art. 79 Overgangswet.

=> 11.1, 10.2.e

De Minister voor Rechtsbescherming

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Privaatrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

Wetgevingsjurist

T 070 370 79 11
F 070 370 75 16

Datum

5 november 2019

Ons kenmerk

2741236

nota

Verzending wetsvoorstel opheffing verpandingsverboden
naar de CBJ

1. Doel nota

U wordt gevraagd in te stemmen met aanbidding van het wetsvoorstel opheffing verpandingsverboden aan de CBJ van 19 november 2019 en, voor zover materieel ongewijzigd, aan de RBJ en de MR, ter doorgeleiding voor advies aan de Raad van State.

2. Aanleiding, gevraagde actie(s) en advies

Het voorontwerp inzake de opheffing verpandingsverboden is van 4 juli 2018 tot 23 augustus 2018 in (internet)consultatie gegeven. Het tijdsverloop sindsdien komt doordat nader overleg is gevoerd, zowel interdepartementaal als met stakeholders, over in het voorstel op te nemen uitzonderingen. Ook waren wij genooddaakt om voorrang te geven aan andere dossiers. Het voorontwerp en de MvT zijn naar aanleiding van de consultatie op enkele punten aangepast. U wordt geadviseerd in te stemmen met bespreking in de CBJ van 19 november 2019.

3. Toelichting op het advies

Achtergrond

Verpandingsverboden zijn, kort gezegd, contractuele bedingen waarbij overdracht of verpanding van geldvorderingen bij overeenkomst wordt uitgesloten of verboden. Dergelijke bedingen worden door debiteuren 11.1 opgelegd aan hun crediteuren (vaak kleinere toeleveranciers). Hiermee kan een debiteur onduidelijkheid over het juiste betalingsadres voorkomen. Deze bedingen hebben echter als ongewenst effect dat de geldvorderingen niet ingezet kunnen worden als onderpand voor kredietverlening. De bedoeling is aan deze contractuele praktijken een einde te maken via een wijziging van het BW, hetgeen naar schatting leidt tot extra kredietruimte voor het mkb van 1 miljard. Aan het belang van de debiteur bij een eenduidig betalingsadres wordt in belangrijke mate tegemoet gekomen doordat een overdracht of verpanding voortaan schriftelijk aan hem moet worden medegedeeld. U heeft eerder, zowel in een FD-artikel als in uw antwoord op Kamervragen van de leden Sneller, Groothuizen en Sjoerdsma (allen D66), aangekondigd de wet te zullen wijzigen (zie bijlagen).

Advies ATR

Het college is van mening dat het wetsvoorstel niet leidt tot meer regeldruk.

Uitvoeringstoets Belastingdienst

De Belastingdienst concludeert dat het voorstel uitvoerbaar is en dat het geen incidentele of structurele uitvoeringskosten voor de dienst meebrengt.

Consultatie en doorgevoerde wijzigingen

In de (internet)consultatie zijn 19 openbare reacties ontvangen. Er was veel steun voor het wetsvoorstel. Daarnaast waren er ook enkele kritische reacties en wetstechnische suggesties. Naar aanleiding daarvan zijn m.n. de volgende wijzigingen in de wettekst doorgevoerd:

- verduidelijking welke bedingen ontoelaatbaar zijn; het gaat om alle bedingen die ertoe strekken overdracht en verpanding uit te sluiten of tegen te gaan.
- opname van extra uitzonderingen:
 - een uitzondering voor vorderingen van of op een clearinginstelling, een centrale tegenpartij, een afwikkellende instantie, een verrekeningsinstituut of een centrale bank. Hiermee wordt voorkomen dat de vlotte afwikkeling van betalings- en effectentransacties wordt verstoord.
 - in de praktijk wordt de inning van belastingen en sociale premies vergemakkelijkt doordat hoofdaannemers en inleners vorderingen van onderaannemers/uitleners kunnen betalen op een bestemmingsrekening (zogenaaemde 'G-rekening'). Om deze praktijk te kunnen handhaven is een uitzondering opgenomen.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Datum
5 november 2019

Ons kenmerk
2741236

In de MvT is aandacht besteed aan enkele andere kwesties die in de consultatie naar voren zijn gekomen. M.n. de volgende punten zijn nader toegelicht:

- de reikwijdte van het wetsvoorstel is verduidelijkt.
- dit wetsvoorstel regelt dat mededeling van een overdracht of verpanding voortaan schriftelijk moet geschieden voor geldvorderingen die geraakt worden door het voorstel. In de consultatie is opgemerkt dat dit schriftelijkheidsvereiste óf voor alle vorderingen moet gelden, óf helemaal niet. Deze suggestie is niet overgenomen. Onder meer vorderingen van particulieren vallen buiten dit wetsvoorstel; in particuliere relaties liggen vormvoorschriften minder voor de hand. Voor vorderingen die buiten het voorstel vallen, kan de schuldenaar bovendien nog steeds door middel van een verpandingsverbod voorkomen dat hij met een nieuwe schuldeiser wordt geconfronteerd.
- nader is ingegaan op de effecten van dit wetsvoorstel voor faillissementssituaties. Niet uit te sluiten is dat banken, als gevolg van een ruimere mogelijkheid tot verpanding, in voorkomend geval een sterkere positie krijgen in faillissement. Doel van het wetsvoorstel is echter om door een verruiming van de kredietmogelijkheden van het mkb juist te voorkomen dat bedrijven onnodig failliet gaan.

4. Politieke en bestuurlijke context

11.1

5. Communicatie

Niet voorzien; wel t.z.t. bij indiening bij de TK.

6. Afstemming

E.e.a. is ambtelijk met EZK en Fin afgestemd.

7. Bijlagen

- Wetsvoorstel opheffing verpandingsverboden met toelichting.
- Aanbiedingsformulier CBJ.
- Advies Adviescollege Toetsing Regeldruk.
- Uitvoeringstoets Belastingdienst.
- Consultatiereacties FAAN, Insolad, de NOvA, de NVB, Ondernemend Nederland, VNO-NCW/MKB Nederland.
- Uw interview in het FD.
- Antwoord op vragen van de leden Sneller, Groothuizen en Sjoerdsma (allen D66) van 5 juni 2019.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**

Datum
5 november 2019

Ons kenmerk
2741236

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

T 070 370 79 11
F 070 370 75 16

Datum
8 juli 2019

Ons kenmerk
2647605

nota

Kamervragen zekerheidsrechtelijke positie banken

1. Doel nota

Instemmen met de **beantwoording door Min FIN, mede namens Stas EZK en u,**

11.1

2. Aanleiding, gevraagde actie(s) en advies

- De TK-leden Sneller, Groothuizen en Sjoerdsma (allen D66) stellen vragen over de praktijk van zekerheidstelling via pand- en hypotheekrechten bij de financiering van ondernemers, de positie die banken innemen in faillissement en de afschaffing van het verpandingsverbod.
- Op 18 juni 2019 is een motie van TK-leden Wörsdörfer (VVD)/Sneller aangenomen waarin de regering wordt verzocht onderzoek te doen naar zekerheidstelling bij MKB-financiering.
- Min FIN is verantwoordelijk voor de financieringspraktijk en Stas EZK voor het ondernemerschap. U bent verantwoordelijk voor de wettelijke regeling betreffende zekerheidsrechten in het BW en voor de Faillissementswet. Ook heeft u een wetsvoorstel in voorbereiding betreffende afschaffing van het verpandingsverbod (zie in de bijlage een eerdere nota).

11.1

11.1

3. Toelichting op het advies

- Buiten bereik verzoek

B
ui
t
e
n
b
e
r

Directie Wetgeving en
Juridische Zaken

Datum
4 juli 2019

Ons kenmerk
2647605

- Buiten bereik verzoek
- Tenslotte vragen de kamerleden:
 - of en zo ja, wanneer, u nog voornemens bent het wetsvoorstel betreffende de Wet opheffing verpandingsverboden in te dienen, en
 - of uiteengezet kan worden in welke Europese landen een verpandingsverbod wel of juist niet is toegestaan, en welke redenen daaraan steeds ten grondslag liggen.Meegedeeld wordt dat:
 - Het streven is om het wetsvoorstel rondom de jaarwisseling bij de TK in te dienen. (U ontvangt na het zomerreces het wetsvoorstel tbv de CBJ).
 - In o.m. Duitsland, Frankrijk, Oostenrijk en het VK zijn beperkingen gesteld aan de mogelijkheid om verpandingsverboden overeen te komen, om te voorkomen dat ondernemingen worden beperkt in hun financieringsmogelijkheden. In o.m. Bulgarije, Malta en Spanje zijn dergelijke bedingen wel onbeperkt toelaatbaar. Het feit dat onoverdraagbaarheids- en niet-verpandingsbedingen inmiddels in meerdere lidstaten aan banden zijn gelegd of wetgeving daartoe wordt overwogen, is een extra reden om ook in Nederland wetgeving op dit punt te entameren. Voorkomen moet worden dat Nederlandse bedrijven minder financieringsmogelijkheden ten dienste staan dan bedrijven in de ons omringende landen.

4. Politieke en bestuurlijke context

- 11.1

5. Communicatie: N.v.t.

6. Afstemming

- 11.1

7. Bijlagen

(1) Beantwoording van de Kamervragen; (2) Motie van de leden Wörsdörfer en Sneller; (3) Drie eerdere nota's.